

Kriminalomsorgens regionkontorer
Kriminalomsorgens utdanningscenter

Rundskriv

Deres ref:

Vår ref:
201312299-18

Dato:
15.11.2013

RUNDSKRIV - BRUK AV EKSTERNE KONTROLLØRER VED STRAFFEGJENNOMFØRING MED ELEKTRONISK KONTROLL

Bakgrunn

Straffegjennomføring med elektronisk kontroll ble etablert som et prøveprosjekt 1. september 2008. Kriminalomsorgen har ansvar for alle deler av straffegjennomføringen med elektronisk kontroll, herunder forberedende saksbehandling, iverksettelse, oppfølging og kontroll av domfelte. Det er i all hovedsak de tilsatte ved friomsorgskontorene som følger opp de domfelte med elektronisk kontroll.

Det er stor variasjon i de ulike fylkene og landsdelene når det gjelder demografiske og geografiske forhold. Enkelte fylker er særlig utfordrende, med spredt bosetting, lange avstander, samt tidkrevende reisevei mellom friomsorgskontoret og ytterste grense for fylket. Domfelte kan være bosatt så langt unna nærmeste friomsorgskontor at det ikke er mulig å etablere et tilfredsstillende kontrollnivå kun ved hjelp av ordinær bemanning, eller ved hjelp av andre tilsatte i kriminalomsorgen. I enkelte tilfelle vil tilsatte ikke rekke å gjennomføre oppgaven innenfor normalarbeidstidens rammer.

Organisatoriske løsninger

For å ivareta behovet for kontroll finnes det flere løsninger. I første rekke er det naturlig å benytte andre tilsatte i kriminalomsorgen enn de som til daglig arbeider med straffegjennomføring med elektronisk kontroll. Dette gjelder øvrige tilsatte ved det enkelte friomsorgskontor og ved enhetens underkontor. I tillegg er det også aktuelt å leie inn tilsatte fra kriminalomsorgen for øvrig, for eksempel tilsatte som arbeider deltid i fengsel og overgangsbolig. Videre er det anledning til å rette en forespørsel til det lokale politiet, slik at politiet eventuelt også kan være behjelpelig med å foreta kontroller dersom dette er hensiktsmessig ut fra lokale forhold.

Dersom disse løsningene ikke er egnet for å sikre en sikkerhetsmessig forsvarlig straffegjennomføring, kan det være nødvendig å leie inn eksterne kontrollører som ikke er ansatt i kriminalomsorgen. Disse kan utføre de påkrevde kontrolloppgavene, i form av uanmeldt kontrollbesøk i hjemmet og på arbeidsplass, samt å ta utåndingsprøve av domfelte. Eksterne kontrollører har ikke myndighet til å ta beslutninger knyttet til straffegjennomføringen, men

rapporterer om resultatet av kontrollene til kriminalomsorgen. Eksterne kontrollører har ikke faglig ansvar for domfelte.

Dagens regelverk

"Kriminalomsorgen kan foreta uanmeldte kontrollbesøk i hjemmet eller på sysselsettingsplassen for å kontrollere at vilkårene for straffegjennomføring med elektronisk kontroll overholdes", jf. forskrift til lov om straffegjennomføring § 7-5 annet ledd.

Kontrollene utføres i utgangspunktet av tilsatte i kriminalomsorgen, men kan også i enkelte tilfeller utføres av eksterne kontrollører. Bruken av eksterne kontrollører er nærmere regulert i retningslinjene om straffegjennomføring med elektronisk kontroll:

"Dersom det anses nødvendig for å foreta effektivt kontroll kan kriminalomsorgen utpeke en kontrollør som ikke er ansatt i kriminalomsorgen (ekstern kontrollør).

Det er særlig aktuelt å benytte en slik ordning i de tilfeller hvor domfelte bor langt fra den nærmeste lokale kriminalomsorgsenhet. Det kan også være aktuelt med ekstern kontrollør dersom domfelte har manglende språkkunnskaper eller spesielle behov som på en bedre måte kan ivaretas gjennom bistand av ekstern kontrollør. Kriminalomsorgen skal påse at kontrolløren har den nødvendige kompetansen for oppdraget. Eksterne kontrollører må fremlegge utvidet vandelsattest og skal underlegges taushetsplikt.

Det skal inngås en skriftlig avtale hvor oppgavene og ansvarsområdene presiseres. Eksterne kontrollører bør vanligvis ikke stå for urinprøvekontroller.

En person som står i en nær og personlig relasjon til domfelte skal ikke benyttes som ekstern kontrollør overfor vedkommende.

Eksterne kontrollører kan kontrollere domfelte uten at personale fra kriminalomsorgen er til stede. Den eksterne kontrolløren kan imidlertid ikke på eget initiativ endre gjennomføringsplanen.

Eksterne kontrollører skal kunne legitimere seg som representant for kriminalomsorgen overfor den domfelte."

Anvendelsesområde

Dersom kriminalomsorgen ikke er i stand til å sørge for nødvendig kontroll av domfelte under straffegjennomføring med elektronisk kontroll, må søknaden avslås. Dette kan innebære en uheldig forskjellsbehandling på bakgrunn av hvor i landet domfelte er bosatt. Kravene til et forsvarlig kontrollnivå og den teknologiske løsningen nødvendiggjør derfor at kriminalomsorgen benytter seg av eksterne kontrollører i en ordning som medfører lange og tidkrevende reiseavstander.

Bruken av eksterne kontrollører skal være begrenset til hva som synes nødvendig for å foreta en effektiv kontroll. Det er det enkelte friomsorgskontor som avgjør i hvilke tilfeller dette vil være nødvendig.

Kompetansekrav

Det stilles ingen formelle kompetansekrav til de eksterne kontrollørene. Personer som er særlig egnet for det, vil kunne ta oppdrag som eksterne kontrollører. Eksterne kontrollører skal få nødvendig opplæring og oppfølging av kriminalomsorgen. Kriminalomsorgen må påse at eksterne kontrollører innehar nødvendig og relevant kompetanse og vurderes som egnet for oppdraget. Videre skal det fremlegges utvidet vandelsattest, og taushetserklæring skal signeres.

Oppdragsavtale

Eksterne kontrollører er ikke tilsatt i kriminalomsorgen, men kan leies inn for å utføre tidsbegrensede oppdrag knyttet til kontroll av domfelte som soner straff med elektronisk kontroll. Det er utarbeidet en sentral mal for oppdragsavtale som regulerer godtgjørelse, generelle vilkår for oppdraget og orientering om taushetsplikt. Kriminalomsorgen og eksterne kontrollører skal inngå en egen oppdragsavtale for oppfølgingen av hver enkelt domfelt.

Honorarene til de eksterne kontrollørene skal dekke godtgjørelse pr. påbegynte time, kjøregodtgjørelse i henhold til Statens reiseregulativ, samt eventuelle dokumenterte reiseutgifter.

Med hilsen

Marianne Vollan
direktør

Jan-Erik Sandlie
assisterende direktør